

Arrest

nr. 337 059 van 3 december 2025
in de zaak RvV X / XI

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat H. CHATCHATRIAN
Langestraat 46 / 1
8000 BRUGGE

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE XIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse nationaliteit te zijn, op 23 mei 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 9 mei 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 24 oktober 2025, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 19 november 2025.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken V. SERBRUYNS.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat J. DIN *loco* advocaat H. CHATCHATRIAN.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

Verzoeker, die verklaart van Palestijnse origine te zijn, komt volgens zijn verklaringen België binnen op 18 januari 2024 en verzoekt op 23 januari 2024 om internationale bescherming. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) neemt op 9 mei 2025 een beslissing tot niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU-lidstaat). Dit is de thans bestreden beslissing, die dezelfde dag aangetekend naar verzoeker wordt verstuurd, en die luidt als volgt:

“(…)

A. Feitenrelaas

U verklaart de Palestijnse nationaliteit te hebben. U bent geboren op 3 januari 2004 in Khan Younis, waar u tot uw vertrek uit Gaza altijd heeft gewoond.

U verliet Gaza in augustus 2023 via de grensovergang bij Rafah. Eens in Egypte verbleef u enkele dagen bij een vriend in het dorp Ismailia, waarna u een vlucht van Cairo naar Turkije nam. U verbleef een maand in een hostel in Izmir en reisde dan door naar Griekenland. U kwam aan in Griekenland op 16 september 2023 en diende op 29 september 2023 een verzoek om internationale bescherming in. U verbleef tijdens uw asielprocedure in het vluchtelingenkamp Mytilini. Op 13 oktober 2023 werd u de vluchtelingenstatus toegekend door Griekenland. U reisde naar Athene, waar u huishoudelijk werk deed voor andere Palestijnen in ruil voor kost en inwoning. U had moeite met het vinden van ander werk en kreeg te maken met racisme en verbale agressie van Griekse burgers. Om deze redenen besloot u te vertrekken uit Griekenland. U boekte met hulp van uw zus, die in België woont, een vliegticket en reisde op 18 januari 2024 naar België. U diende op 23 januari 2024 een verzoek om internationale bescherming in.

Bij terugkeer naar Griekenland vreest u op straat te moeten leven.

Ter staving van uw verzoek om internationale bescherming legt u de volgende documenten voor: een kopie van uw Palestijnse paspoort, een kopie van uw UNWRA-registratie, een kopie van twee UNWRA schooldocumenten en een foto van uw Griekse verblijfskaart en de kapt van uw Griekse reisdocument.

Op 30 april 2025 bezorgde u enkele opmerkingen aan het CGVS over de notities van uw onderhoud.

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen.

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit uw verklaringen (Notities persoonlijk onderhoud CGVS d.d. 01/04/2025, hierna CGVS, p. 3, 12-14) en de stukken in uw administratief dossier (Eurodac search result; Information request reply Griekenland, zie stuk 1 in de blauwe map van uw dossier; kopie Griekse verblijfskaart, stuk 4 in de groene map van uw dossier) blijkt dat u reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist.

HET GEMEENSCHAPPELIJK EUROPEES ASIELSTELSEL (GEAS)

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C297/17, C318/17, C319/17 en C438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de

Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigten van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een “bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid” moet worden bereikt, wat slechts het geval is “wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid” [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén “zeer verregaande materiële deprivatie” teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie niét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigten van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigten [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken

d.d. juni 2022 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2022/06/24/verslagfeitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-juni-2022>; Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op https://rsaeglean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; en Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2024/09/03/verslag-feitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-september-2024>).

Echter, de commissaris-generaal is van oordeel dat deze informatie **niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen die hem niet in**

staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-Generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u **onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan**.

GRIEKSE DOCUMENTEN

1. Verlies documenten

Uit uw verklaringen (CGVS, p. 3) en stuk 1 in de blauwe map van uw dossier, blijkt dat de Griekse autoriteiten u een verblijfskaart (ADET) en een reisdocument verstrekten. De kopie van uw verblijfskaart die u voorlegde (zie stuk 4 in de groene map van uw dossier) wijst uit dat deze geldig is tot 12 oktober 2026. U verklaarde echter dat u niet meer over uw Griekse documenten beschikt omdat u deze kort na uw aankomst in België bent verloren op een treinstation (CGVS, p. 17-18). U staakt het verlies van uw documenten niet met enig bewijs – u deed er geen aangifte van omdat u niet wist of dat moest (CGVS, p. 18).

2. ADET, AMKA en AFM

A. ADET

Het Commissariaat-Generaal benadrukt dat een persoon die internationale bescherming geniet in Griekenland en zijn afgedrukte verblijfsvergunning (het document dat aantoonst dat hij in het bezit is van een geldige verblijfsvergunning) verliest, niet te maken krijgt met de specifieke moeilijkheden waarmee personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en van wie de verblijfsvergunning is verlopen en die naar deze lidstaat moeten terugkeren, worden geconfronteerd.

Ten eerste wijst het CGVS erop dat **het mogelijk is een duplicaat te krijgen** als de gedrukte verblijfsvergunning (ADET) verloren is gegaan. Daartoe moet men zich naar een Asielbureau begeven om het verlies van het document aan te geven en een bewijs van verlies te krijgen dat aan de politie moet worden overgelegd. De politie zal de betrokken persoon een kennisgeving overhandigen. Het Asielbureau moet van dit bericht op de hoogte worden gebracht en ongeveer 4 maanden nadat het op de hoogte is gebracht, neemt het een nieuwe beslissing over de afgifte van een verblijfsvergunning. Zodra de beslissing is verkregen, moet een afspraak worden gemaakt met het relevante Politiekantoor om de nieuwe gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen. De procedure is vergelijkbaar in het geval van beschadigde documenten (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>).

Ten tweede blijkt uit uw administratief dossier duidelijk dat uw verblijfsvergunning nog niet verlopen is, u beweert alleen dat uw gedrukte verblijfsvergunning verloren zou zijn. Hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van de specifieke moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben wanneer zij terugkeren, maakt deze objectieve informatie geen melding van soortgelijke problemen waarmee personen worden geconfronteerd die geen gedrukte verblijfsvergunning meer hebben.

Zelfs indien u niet het langer in het bezit zou zijn van uw geprinte verblijfsvergunning, blijkt hieruit niet dat u geconfronteerd zou worden met de moeilijkheden die mensen ondervinden die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben.

B. AMKA

U verklaarde dat u niet wist of u AMKA had verkregen in Griekenland (CGVS, p. 17). Met betrekking tot het sociale zekerheidsnummer (**AMKA**) merkt het Commissariaat-generaal op dat uit objectieve informatie ook blijkt dat het pas wordt gedeactiveerd wanneer de verblijfsvergunning verloopt (AIDA/ECRE, Country Report: Greece. Update 2023, juni 2024, blz. 248: " According to the latest JMD F80320/109864/14.12.2023, the Social Security Number (AMKA) is deactivated a day after the residence permit **expires**"). Uit de objectieve informatie blijkt duidelijk dat het AMKA de dag na het verstrijken van de verblijfsvergunning wordt gedeactiveerd omdat de Griekse wet bepaalt dat het AMKA wordt gedeactiveerd in geval van illegaal verblijf op Grieks grondgebied (Ibid., blz. 278: " Specifically as regards deactivation due to non-legal residence in the country, [deactivation] shall automatically take place on the day following the expiry of validity of the residence title, in the absence of renewal, extension or withdrawal of the status of international or temporary protection"). Het is dus het verlopen van de geldigheid van de verblijfsvergunning die belangrijk is, niet het verlopen van de gedrukte verblijfsvergunning. Als uw verblijfsvergunning niet voor 12 oktober 2026 verloopt, is uw AMKA ook tot die datum geldig. En zelfs als u niet de nodige stappen had ondernomen om uw AMKA te verkrijgen, zou u geen gratis toegang tot gezondheidszorg in openbare instellingen worden geweigerd ("If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines **for free** from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription", zie UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare/>; Refugee Info Greece - Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA), van 29 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>; Country Report: Greece. Update 2022", blz. 250-251).

C. AFM

U verklaarde dat u niet weet of u een fiscaal registratienummer heeft gekregen in Griekenland (CGVS, p. 17). Wat het fiscaal registratienummer (**AFM**) betreft, herinnert het Commissariaat-generaal eraan dat uit objectieve informatie blijkt dat personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) krijgen wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen (Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op: https://rsaegear.org/wpcontent/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Greece Refugee Info, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>). Uit objectieve informatie blijkt echter dat **"de AFM alleen wordt gedeactiveerd wanneer de verblijfsvergunning verloopt"** (RSA/PRO ASYL, Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socio-economic rights , maart 2024, p. 20: " the AFM is automatically deactivated upon **the expiry of the ADET** and cannot be used until the ADET is renewed"). Gezien uw verblijfsvergunning niet verloopt voor 12 oktober 2026, is de AFM ook geldig tot die datum. Zelfs als de verzoeker stappen moet ondernemen om een duplicaat van zijn gedrukte verblijfsvergunning te krijgen, blijft hij toegang houden tot de arbeidsmarkt, een bankrekening en de huur van onroerend goed.

VLUCHTMOTIEVEN GRIEKENLAND

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met bepaalde moeilijkheden op het vlak van werkgelegenheid en woonomstandigheden, voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie.

Hoewel dergelijke moeilijkheden een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan immers niet worden besloten dat u door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover u volledig afhankelijk zou zijn geweest van overheidssteun, buiten uw wil en uw persoonlijke keuzes om, terecht bent gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor uw fysieke of mentale gezondheid of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.

1. Gebeurtenissen/feiten die zich hebben voorgedaan vóór het verkrijgen van internationale bescherming in Griekenland

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als verzoeker om internationale bescherming in Griekenland, dus vooraleer er u internationale bescherming werd verleend, geconfronteerd werd met bepaalde ernstige feiten en situaties, meer bepaald slechte leefomstandigheden en slechte behandeling door de politie in het vluchtelingenkamp waar u verbleef tijdens uw procedure (CGVS, p. 15), moet worden opgemerkt dat deze feiten zich situeren op een welbepaalde plaats, gedurende een welbepaalde periode en binnen een welbepaalde context. Bijgevolg is deze situatie niet zonder meer representatief voor de kwalificatie en beoordeling van uw situatie als begunstigde van internationale bescherming nadien, aan wiens status, overeenkomstig het recht van de Unie, diverse rechten en voordelen verbonden zijn.

2. Ingeroeppen sociaaleconomische omstandigheden

U haalde aan dat u in Griekenland moeilijkheden had bij het vinden van werk (CGVS, p. 14). Op dit vlak moet worden opgemerkt dat u er gedurende uw verblijf in Griekenland in slaagde om te voorzien in uw meest basale levensbehoeften, u vond immers werk in een huis bij andere Palestijnen tegen kost en inwoning (CGVS, p. 14-15). U had ook kortstondig werk in de bouw, waarvoor u weliswaar niet betaald kreeg. Er dient tevens op gewezen te worden dat u zowel gedurende uw reisweg als uw verblijf in Griekenland in staat was om een beroep te doen op uw netwerk. Zo leende u geld van verschillende vrienden in Gaza om uw reis naar Turkije te financieren (CGVS, p. 11). In Turkije maakte u vrienden van wie u opnieuw geld kon lenen (CGVS, p. 11-12). Uw zus, die in België woont met haar man (CGVS, p. 8), betaalde de kosten voor de advocaat die u hielp met het verkrijgen van documenten in Griekenland (CGVS, p. 9) en de kosten voor uw vliegticket naar België (CGVS, p. 14). Er kan dan ook niet gesteld worden dat u bijzonder vergaande moeilijkheden kende op het gebied van financiële middelen en uw basale levensonderhoud.

Daarnaast moet er op gewezen worden dat u slechts beperkte stappen zette om uw omstandigheden te verbeteren. U probeerde een maandlang om ander werk te vinden (CGVS, p. 16). U vroeg rond op bekende plaatsen of er werk voor u was en ondernam geen verdere stappen, wat eerder een beperkte inspanning genoemd kan worden. Er dient in het algemeen ook op gewezen te worden dat u na het verkrijgen van uw vluchtelingenstatus op 13 oktober 2023 slechts drie maanden in Griekenland bent gebleven. Dat u op relatief korte tijd na de toekenning van uw status bent vertrokken uit Griekenland, en zelfs exact de dag na het verkrijgen van uw Griekse verblijfskaart en reisdocument (CGVS, p. 14; Bijkomende vragen M-status Griekenland DVZ d.d. 01/03/2024), getuigt niet van een oprechte inspanning om een duurzaam bestaan in Griekenland op te bouwen en er uw rechten te doen gelden.

U heeft, zoals hierboven opgemerkt, een geldig fiscaal registratienummer in Griekenland waarmee u toegang heeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het CGVS is daarom van mening dat u bepaalde stappen heeft kunnen ondernemen om werk te vinden en in uw levenshoud te voorzien, en dat u hiertoe ook in staat zal zijn indien u terugkeert naar Griekenland.

3. Ingeroeppen feiten van slechte bejegening door personen in Griekenland

U verklaarde dat u in Griekenland racisme en vernedering meemaakte (CGVS, p. 14). U haalde een incident aan waarbij drie Griekse mensen op straat tegen u schreeuwden, u duwden en u wilden slaan (CGVS, p. 14, 19). Verder heeft u vaak verbale agressie meegemaakt van burgers in Griekenland (CGVS, p. 19). Met de Griekse autoriteiten heeft u, na het verlaten van het vluchtelingenkamp, geen problemen gekend (CGVS, p. 15). Ten aanzien van deze feiten moet worden geoordeeld dat ze, hoewel laakbaar en betreurenswaardig, niet ernstig genoeg zijn om te kunnen spreken van vervolging in de zin de Vluchtelingenconventie of ernstige schade in de zin van subsidiaire bescherming.

ZELFREDZAAMHEID

Uit de elementen in het dossier blijkt niet dat er in uw hoofd een bijzondere kwetsbaarheid kan worden vastgesteld. U heeft in Griekenland nooit medische of psychische behandeling gehad. In België verklaart u evenmin medische of psychische problemen te hebben gehad (CGVS, p. 20). U gaf enkel aan dat u in Griekenland als gevolg van de dingen die u heeft meegemaakt last had van stress en mentale vermoeidheid (CGVS, p. 19). U staaft dit niet met enige documentatie. Uit uw verklaringen blijkt nergens dat deze klachten dermate ernstig zijn dat ze aan uw situatie in Griekenland een significant verhoogde kwetsbaarheid verlenen. Het CGVS wijst er ook op dat u bij de DVZ verklaarde geen medische of psychische problemen te hebben (bijkomende vragen M-status Griekenland d.d. 01/03/2024) en dat het goed ging met uw gezondheid (DVZ-verklaring d.d. 01/03/2024, punt 29).

Het CGVS is bijgevolg van oordeel dat het risico om in een toestand terecht te komen die in strijd is met artikel 3 EVRM in wezen afhangt van de middelen, autonomie en zelfredzaamheid van de betrokkene om zelf diens rechten uit te oefenen en in diens levensonderhoud te (kunnen) voorzien.

U bent voldoende autonoom en zelfredzaam om zich bij terugkeer naar Griekenland te behelpen. Zo was u in staat om werk en onderdak te vinden in Griekenland. Tijdens uw verblijf in Turkije vond u eveneens op zelfstandige wijze accommodatie en regelde u zelf uw reis naar Griekenland (CGVS, p. 11). U vond zelfstandig een advocaat in Griekenland die u hielp bij het verkrijgen van uw verblijfsdocumenten (CGVS, p. 3-4), waaruit blijkt dat u in staat bent om administratieve procedures te doorlopen. Bij moeilijkheden kon u steeds uw netwerk aanspreken voor hulp (zie supra). Ook in België was u in staat om op zelfstandige wijze werk te vinden via een interim-bureau waar u op eigen initiatief naartoe ging (CGVS, p. 7-8). U volgde tevens met succes een theoriecursus voor uw rijbewijs. Er blijkt dan ook uit niets dat u in Griekenland geen leven zou kunnen opbouwen.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

DOCUMENTEN VOORGELEGD IN HET KADER VAN VERZOEK OM INTERNATIONALE BESCHERMING

De documenten die u voorlegde vermogen niet om bovenstaande conclusies te wijzigen. Uw Palestijnse paspoort en UNRWA documenten kunnen immers enkel uw identiteit en UNRWA-status aantonen, welke door het CGVS niet worden betwist. Uw Griekse verblijfskaart en reisdocument kunnen enkel uw verblijfsstatus aldaar aantonen, hetgeen eveneens niet in twijfel wordt getrokken. De opmerkingen die u op 30 april 2025 aan het CGVS bezorgde over de notities van uw onderhoud (waarvan bijlage in uw administratief dossier) vermogen eveneens niet om bovenstaande vaststellingen om te buigen. Het betreft immers enkel een correctie van de spelling van de naam van uw school en de naam van de tweede vrouw van uw vader.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar Palestina / Gaza.

(...)"

2. Over de gegrondheid van het beroep

2.1. Het verzoekschrift

In een enig middel voert verzoeker de schending aan van de artikelen 48/3, 48/4 en 57/6, § 3, 3°, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), van de materiële motiveringsplicht en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Verzoeker geeft aan niet akkoord te gaan met de weigeringsmotieven in de bestreden beslissing en tracht deze concreet te weerleggen. Hierbij betoogt verzoeker verder op omstandige wijze dat, niettegenstaande hij internationale bescherming geniet in Griekenland, hij zich hier niet op kan beroepen gezien de Griekse autoriteiten hun verplichtingen niet nakomen en erkende vluchtelingen volledig aan hun lot overlaten en hij het risico loopt op een onmenselijke en vernederende behandeling. Hij bespreekt in dit verband de toegang tot gezondheidszorg, integratievoorzieningen, huisvesting, arbeidsmarkt en sociale voorzieningen. Doorheen zijn verzoekschrift verwijst verzoeker naar en citeert hij fragmenten uit algemene landeninformatie, rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: het EHRM), rechtspraak van de Raad van State van Nederland en rechtspraak van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad).

2.2. Stukken

2.2.1. Verzoeker voegt ter staving van zijn betoog, blijkens de inventaris, volgende bijkomende stukken bij het voorliggend verzoekschrift:

"3. Arrest nr. 202005934/1/V3 Nederlandse Raad van State
4. Arrest nr. 202006295/1/V3 Nederlandse Raad van State".

2.2.2. Op 6 november 2025 maakt de verwerende partij, overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota over met een actualisatie van de landeninformatie inzake de algemene situatie voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en waarbij, met vermelding van de internetlink, wordt gewezen op volgende rapporten en beslissingen:

- AIDA/ECRE, "Country Report: Greece. Update 2023", 24 juni 2024;
- AIDA/ECRE, "Country Report: Greece. Update 2023" september 2025;
- Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", september 2024;
- RSA/PRO ASYL, "Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights", maart 2024;
- RSA, "Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", april 2025;
- Europese Commissie, "Communication on the status of migration management in mainland Greece", 4 april 2025;
- CEDOCA, "COI FOCUS "GRECE Aide aux migrants", 25 juli 2025;
- CEDOCA, "COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior", 17 september 2025;
- Bundesverwaltungsgericht, persmededeling nr. 30/2025, 16 april 2025 en uitspraak BVerwG 1 C 18.24, 16 april 2025;
- Verwaltungsgerichtshof Kassel, persmededeling, 2 september 2024;
- Bundesverfassungsgericht, – 2BvR 1425/24, 1 april 2025.

2.2.3. Op 14 november 2025 maakt verzoeker, overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota over met daarbij gevoegd volgende stukken:

- dreigberichten via *Whatsapp* met beëdigde Nederlandse vertaling (stuk 1);
- PV nummer (stuk 2).

2.3. Beoordeling

2.3.1. De Raad wijst erop dat hij inzake beslissingen van de commissaris-generaal over volheid van rechtsmacht beschikt. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl.St.* Kamer 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van verzoeker daarop.

2.3.2. Inzake de samenwerkingsplicht wordt verwezen naar artikel 48/6, § 1, van de Vreemdelingenwet, dat luidt als volgt:

"§ 1. De verzoeker om internationale bescherming dient alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek zo spoedig mogelijk aan te brengen. De met het onderzoek van het verzoek belaste instanties hebben tot taak om de relevante elementen van het verzoek om internationale bescherming in samenwerking met de verzoeker te beoordelen.

De in het eerste lid bedoelde elementen omvatten onder meer de verklaringen van de verzoeker en alle documentatie of stukken in zijn bezit met betrekking tot zijn identiteit, nationaliteit(en), leeftijd, achtergrond, ook die van de relevante familieleden, land(en) en plaats(en) van eerder verblijf, eerdere verzoeken, reisroutes, reisdocumentatie en de redenen waarom hij een verzoek om internationale bescherming indient."

Artikel 10.3 van de richtlijn 2013/32/EU, dat handelt over de vereisten voor de behandeling van verzoeken, bepaalt ook:

"3. De lidstaten zien erop toe dat de beslissingen van de beslissingsautoriteit over verzoeken om internationale bescherming zijn gebaseerd op een deugdelijk onderzoek. Daartoe zorgen de lidstaten ervoor dat:

a) [...];

b) er nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld uit verschillende bronnen, zoals het EASO en de UNHCR, en relevante internationale mensenrechtenorganisaties, over de algemene situatie in de landen van oorsprong van verzoekers en, waar nodig, in de landen van doorreis, en dat het personeel dat de verzoeken behandelt en daarover beslist, over deze informatie kan beschikken;
[...]"

Het wettelijke kader omtrent de beoordeling van feiten en omstandigheden met inbegrip van de samenwerkingsplicht wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, eerste lid, van de richtlijn 2013/32/EU en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepalingen moeten worden gelezen.

De in artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU vervatte 'beoordeling van feiten en omstandigheden' in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming verloopt in twee onderscheiden fasen.

De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen. De in artikel 4, eerste lid, van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, eerste lid, van de richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht, die is beperkt tot deze eerste fase, houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen opdat de relevante elementen van zijn verzoek kunnen worden bepaald. De verzoeker moet aldus een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal. Indien de door de verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast moeten deze instanties ervoor zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van oorsprong en, waar nodig, in landen van doorreis.

De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of, in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming. Hier wordt beoordeeld wat de gevolgen zijn van de tot staving van het verzoek ingediende elementen, en dus wordt beslist of die elementen daadwerkelijk kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning van de gevraagde internationale bescherming. Dit onderzoek van de gegrondheid van het verzoek behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de met het onderzoek belaste instanties zodat in deze fase een samenwerkingsplicht niet aan de orde is (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., pt. 64-70). De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze.

2.3.3. De Raad, die beschikt over een hervormingsbevoegdheid, moet een arrest vellen dat gemotiveerd is en geeft aan waarom verzoekers verzoek om internationale bescherming al dan niet beantwoordt aan de voorwaarden van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet, waarbij hij duidelijk en ondubbelzinnig de redenen uiteenzet die hem ertoe brengen die beslissing te nemen.

2.3.4. Waar de schending van de materiële motiveringsplicht wordt aangevoerd, wordt erop gewezen dat de materiële motiveringsplicht, de vereiste van deugdelijke motieven, inhoudt dat de bestreden beslissing moet steunen op motieven waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte ter verantwoording van de beslissing in aanmerking kunnen worden genomen.

2.3.5. De Raad stelt vooreerst vast dat verzoeker de bestreden beslissing aanvecht, noch betwist waar terecht wordt gesteld dat in zijn hoofde geen bijzondere procedurele noden konden worden vastgesteld, dat redelijkerwijze kan worden aangenomen dat zijn rechten werden gerespecteerd en dat hij kon voldoen aan zijn verplichtingen. De Raad benadrukt hierbij dat verzoeker zelf ontkennend heeft geantwoord op de vraag of er zich in zijn hoofde bijzondere procedurele noden opdrogen (administratief dossier, 'vragenlijst bijzondere procedurele noden' d.d. 1 maart 2024). Ook bij aanvang van het persoonlijk onderhoud heeft verzoeker bevestigd dat hij zich in staat voelde om het onderhoud af te leggen en dat er geen medische of psychische problemen zijn waarvan het commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: het commissariaat-generaal) op de hoogte moet zijn (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 2-3). De Raad stipt verder aan dat uit een lezing van de notities van het persoonlijk onderhoud blijkt dat verzoeker zijn verhaal op functionele en zelfstandige wijze uiteen kon zetten. In het licht van deze vaststellingen treedt de Raad de beoordeling van de commissaris-generaal bij dat er zich geen bijzondere procedurele steunmaatregelen opdrogen.

Met betrekking tot het aanwezig zijn van een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker en waardoor hij buiten zijn wil en persoonlijke keuzes bij terugkeer naar Griekenland in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zou terechtkomen, kan dienstig verwezen worden naar de vaststellingen onder punt 2.3.13.

2.3.6. De bestreden beslissing werd genomen op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van artikel 33, lid 2, a), van de richtlijn 2013/32/EU.

Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoeker internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Hij verkreeg er de vluchtelingenstatus op 13 oktober 2023 en werd in het bezit gesteld van Griekse verblijfsdocumenten, waarvan de Griekse verblijfsvergunning (ADET), geldig tot 12 oktober 2026 (administratief dossier, map landeninformatie, antwoord Griekse asielinstanties d.d. 12 maart 2024, *Eurodac Search Result*, *Eurodac Marked Record*; 'bijkomende vragen M-status Griekenland'; map documenten, stuk 4 en notities persoonlijk onderhoud, p. 13, 18). Dit lijkt in overeenstemming te zijn met de landeninformatie waaruit blijkt dat erkende vluchtelingen in Griekenland een verblijfsrecht krijgen voor drie jaar met mogelijke verlenging ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*" d.d. september 2024, p. 13; "*Country Report: Greece. Update 2023*", p. 243) en met het gegeven dat verzoeker in Griekenland op 13 oktober 2023 de vluchtelingenstatus heeft verworven.

Verzoeker brengt geen elementen aan waaruit blijkt dat hij actueel niet meer over een beschermingsstatus zou beschikken. Hij brengt geen concrete gegevens of verifieerbare elementen bij die aantonen dat er sprake zou zijn van een intrekking of opheffing van de hem verleende status, noch bevat het administratief dossier enige concrete aanwijzing in die zin.

2.3.7. Bijgevolg wordt *in casu* vermoed dat verzoeker geen nood heeft aan internationale bescherming in België, precies omdat hij reeds internationale bescherming geniet in een ander land, met name Griekenland.

Om deze reden werd verzoekers beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt, zo weze herhaald, de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel, vervat in artikel 33, lid 2, a), van de richtlijn 2013/32/EU.

Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden en wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (hierna: het Handvest). De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van "*tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken*", dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak (*cf.* HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a.*, pt. 89).

Het kan voorts niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, *Jawo*, pt. 95).

2.3.8. Verzoeker betoogt in essentie dat hij bij een terugkeer naar Griekenland een reëel risico loopt om terecht te komen in een situatie van verregaande materiële deprivatie, wat een schending inhoudt van artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955 (hierna: het EVRM) en artikel 4 van het Handvest.

2.3.9. Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt.

In de door beide partijen aangebrachte verschillende rapporten wordt de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland onderzocht, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken, als wat betreft de toegang tot deze voordelen.

Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – geconfronteerd kunnen worden met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, gericht op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van igo's en ngo's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een naadloze integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumenten (zoals ziektekostenverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en onderwijs, toegang tot huisvesting en het algemene gebrek aan sociale huisvesting in Griekenland (*"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een AMKA, terwijl het bezit van een AFM, al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, onder andere, het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, onder andere, toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform Taxisnet (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*ibid.*, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

A. Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen de zes maanden per e-mail een afspraak maken met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de tien dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om te worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

B. Afgifte van een AFM

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervullen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na december 2020 een beschermingsverzoek indiende zou in principe een AFM moeten hebben. Persoonlijke gegevens worden echter niet automatisch geactualiseerd door de Griekse overheden eens er internationale bescherming is verleend. Statushouders moeten daartoe een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY). Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstrekt. Personen die automatisch een AFM kregen bij het indienen van hun verzoek om internationale bescherming, en vervolgens internationale bescherming en een ADET hebben verkregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanmaken zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in het Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 geen AFM hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder.

Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

C. Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA is vereist voor de toegang tot sociale uitkeringen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asieldienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236). Om een AMKA te verkrijgen moet de statushouder de

Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023 (hierna: AMKA-verordening) is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van *“een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt”*. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze AMKA-verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van onder meer gezondheidszorg en sociale bijstand te genieten, moet dit AMKA nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6, (5), van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23). Het bewijs van verblijf in het land kan bestaan uit één van de volgende documenten: eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van vrije concessie of gastvrijheid, verblijfsbewijs in het kader van een huisvestingsprogramma voor vluchtelingen. Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een certificaat van aanwerving van een werkgever of een arbeidsovereenkomst die is geüpload in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI) of een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen voorleggen. Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden. De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI geüpload arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een ‘geldige’ verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie *infra*) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA. (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22; *Country Report: Greece. Update 2024*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267).

D. Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform)

zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs, pasfoto's voorleggen. Personen die subsidiaire bescherming genieten moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19).

De situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer kan derhalve precair en problematisch zijn, wat onder meer te wijten is aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in schrijnende levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

E. Huisvesting

Uit de informatie waarover de Raad beschikt blijkt dat van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven dertig dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de Europese Unie ten bedrage van zestig miljoen euro en de bijstand van verschillende ngo's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse niet-gouvernementele organisaties (ngo's) of Griekse afdelingen van internationale ngo's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:

- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;
- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;
- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus *"the European way of life"*, en vorming in sociale vaardigheden;
- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de *factsheet* van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (*Kéntro Ensomátosis Metanastón*, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie voor Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de volgende drie criteria:

(i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asieldienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;

(ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (Dimosia Ypiresía Apaschólisis, DYPA);

(iii) registratietermijn: begunstigden moeten zich binnen een termijn van maximaal vierentwintig maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan vierentwintig maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan vierentwintig maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigden zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal achttien maanden.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland (*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*, 17 september 2025, Cedoca, p. 2-12; *Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30; *Communication on the status of migration management in mainland Greece*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).

Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven (*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*, 17 september 2025, Cedoca, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van dertig dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van dertig dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens vijf jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden. Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 32).

F. Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldige AFM en een geldige AMKA. In het RSA/PRO ASYL-rapport wordt tevens gesteld dat een actieve AMKA nodig is. Om deze reden stelt RSA/PRO dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 24 en 34). De Raad wijst er hierbij op dat een certificaat van aanwerving van een werkgever, dit is in wezen een werkbelofte, op zich volstaat om een AMKA te activeren en om vervolgens met deze actieve AMKA de toegang tot de arbeidsmarkt, met alle rechten en plichten, te verkrijgen.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262).

Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van igo's en ngo's, die de integratie van statushouders in de Griekse arbeidsmarkt trachten te bevorderen en te faciliteren zoals banenbeurzen, taalcursussen, het geven van advies of bijstand bij het vinden van werk, enz. (*“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

G. Sociale zekerheid

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract of zelfstandig ondernemerschap. Er wordt benadrukt dat statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken worden uitgesloten van toegang tot het sociale bijstandstelsel, wat in strijd is met artikel 29 van de Asielwet, daar het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale bijstand krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

De Europese Commissie heeft echter een inbreukprocedure ingeleid tegen Griekenland omdat het niet alle bepalingen van de richtlijn 2011/95/EU heeft omgezet. Het betreffen vooral mogelijke schendingen door Griekenland van artikel 29, lid 1, van de richtlijn 2011/95/EU ten aanzien van de rechten van personen die internationale bescherming genieten, en met name hun toegang tot sociale voorzieningen nadat hen internationale bescherming werd verleend. Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigen van een internationale beschermingsstatus. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigen van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze *de facto* uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen. Meer dan twee jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie heeft Griekenland nog steeds geen stappen ondernomen om aan de EU-normen te voldoen (*“Recognised*

Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25-27; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265).

Uit de informatie waarover de Raad beschikt blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. ‘cash assistance’), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro)) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkdiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring, een actieve AMKA alsook een bankrekening hebben (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; *“Country Report: Greece. Update 2025”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 265).

H. Gezondheidszorg

Statushouders hebben gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen. Ondanks dit wettelijk kader wordt de toegang tot de gezondheidszorg in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. Bovendien hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gezondheidszorg in Griekenland (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35).

Statushouders met een actieve AMKA maar zonder ziektekostenverzekering hebben sinds maart 2022 niet langer toegang tot privé dokters. Deze statushouders kunnen enkel een beroep doen op dokters uit openbare ziekenhuizen of gezondheidscentra voor het voorschrijven van medicatie, therapeutische operaties en diagnostische onderzoeken.

De AMKA-verordening zorgt er verder voor dat statushouders die nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en geen actieve AMKA bezitten automatisch van toegang tot de publieke gezondheidszorg worden uitgesloten.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: *“If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription”* (UNHCR Greece, *“Living In Greece – Access to healthcare”*, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, september 2024, p. 49-51). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een ngo. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR, *“Information Guide for Beneficiaries of*

International Protection”, beschikbaar op: https://migrant-integration.ec.europa.eu/system/files/2023-10/Information%20Guide%20for%20Beneficiaries%20of%20International%20Protection_Eng.pdf; Refugee.info Greece, “*Health care without a social security number (PAAYPE or AMKA)*”; UNHCR, “*Living in Greece – Access to Healthcare*”).

Ngo's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, onder andere psychologische begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, september 2024, p. 50).

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkendiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; “*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, september 2024, p. 49-51; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 209, 266-268).

I. Verlenging van een ADET

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk dertig dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asieldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden wordt een boete van honderd euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt blijkt dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; “*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag *normaliter* op dezelfde dag als de ontvangst ervan moeten gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asieldienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt vijf dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en uploaden van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. “*Alkyoni II*”) kan twee weken tot zelfs

maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asieldienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een preciaire situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt moet de Griekse asieldienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239). In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een statushouder die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing/verlenging van de ADET indien zijn verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde/verlengde ADET te vermijden en aldus niet in een preciaire situatie terecht te komen.

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel een ontvangstbevestiging van de verlengingsaanvraag. Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van de ontvangstbevestiging door statushouders. Op aanvraag kunnen de statushouders ook een *"certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus"* of een *"certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming"* verkrijgen. De huidige ontvangstbevestigingen en certificaten, die tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende een aantal maanden, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale bijstand. In oudere certificaten werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere ontvangstbevestigingen. In tegenstelling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15-16; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236-238). Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de Europese Unie wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer onderdak, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents*

and socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; “Communication on the status of migration management in mainland Greece”, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13).

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland in principe via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; “Country Report: Greece. Update 2024”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261).

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de *Greek Council for Refugees* (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven, maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (“Country Report: Greece. Update 2024”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238).

Uit het geheel van de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier blijkt aldus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

2.3.10. Gelet op wat voorafgaat kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de duur van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) preciaire omstandigheden kunnen leven.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

2.3.11. De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, “een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak” (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89). Deze drempel “wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling” (ibid., pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om

zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft bekomen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Met de loutere verwijzing naar de bijgebrachte en beschikbare algemene landeninformatie in zijn verzoekschrift toont verzoeker niet aan dat elke begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zich in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie, zoals geduid door het Hof van Justitie, bevindt of dat hij of zij er bij terugkeer automatisch in zal belanden. De informatie die hij bespreekt, te weten het AIDA-rapport *update* 2023, werd ook *supra* in beschouwing genomen en laat aldus niet toe tot een andersluidende conclusie te komen.

2.3.12. Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer precarie situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met “*alle gegevens van de zaak*” (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van de verzoeker, aan zijn individuele profiel en zijn vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in zijn eigen basisbehoeften te voorzien.

Wat deze individuele omstandigheden verder betreft, blijken de recente wetswijzigingen een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADDET is verstreken deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

Het komt verzoeker toe om de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen. In dit verband benadrukt de Raad het fundamenteel belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend hem zou blootstellen aan een risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 54).

Een individuele beoordeling blijft dus aan de orde.

2.3.13. Verzoeker, een eenentwintigjarige man, maakt vooreerst niet aannemelijk dat hij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die hem zou verhinderen om zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status in Griekenland.

Verzoeker gaf bij de Dienst Vreemdelingenzaken aan dat zijn gezondheidstoestand goed is, dat hij geen dringende medische zorg nodig heeft en tijdens het persoonlijk onderhoud verklaarde hij dat er geen medische of psychische problemen zijn waarvan het commissariaat-generaal op de hoogte moet zijn en dat hij geen medische en/of psychologische problemen had in Griekenland en België waarvoor hij zorg nodig had (administratief dossier, ‘verklaring DVZ’, punt 29, ‘bijkomende vragen M-status Griekenland’ en notities persoonlijk onderhoud, p. 3, 19). Er liggen heden geen medische stukken voor en verder ook geen elementen waaruit blijkt dat verzoeker niet of gedeeltelijk arbeidsongeschikt zou zijn.

Waar hij tijdens zijn persoonlijk onderhoud aanhaalde dat hij in Griekenland erg moe was, ook mentaal, en erg afgefallen was door de stress en het ervaren racisme (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 19), heeft de Raad begrip voor zijn situatie, maar kan slechts worden vastgesteld dat verzoeker geen medische stukken verschaft die een concrete toelichting geven over de impact van zijn fysieke en mentale gezondheidstoestand met betrekking tot zijn zelfredzaamheid, autonomie en zijn globaal dagelijks functioneren. Verder blijkt niet, en verzoeker zet dit ook niet concreet uiteen, dat zijn gezondheidstoestand de toegang tot gezondheidszorg, huisvesting of andere socio-economische rechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland onredelijk moeilijk of zelfs onmogelijk maakt.

Er kan aldus niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker worden vastgesteld die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig zijn rechten uit te oefenen derwijze dat er een ernstig risico is dat hij zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met zijn grondrechten. Aldus brengt verzoeker, wat betreft zijn persoonlijke situatie, geen specifieke elementen bij die blijken geven van een bijzondere kwetsbaarheid die hem zou verhinderen zijn rechten te doen

gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

2.3.14. *In casu* benadrukt de Raad verder dat verzoeker nog steeds beschikt over een geldige verblijfsvergunning (ADET), hetgeen hem toelaat toegang te verkrijgen tot andere essentiële documenten en basisvoorzieningen. Er ligt niet enig concreet gegeven voor waaruit blijkt dat verzoekers Griekse verblijfsvergunning thans zou zijn verstreken zodat zijn betoog betreffende de moeilijkheden om deze te hernieuwen bij terugkeer niet dienstig kan worden aangevoerd.

2.3.15. Verzoeker geeft aan dat hij kort na aankomst in België zijn ADET en Griekse vluchtelingenpaspoort heeft verloren (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, 17-18). Hij beperkt zich evenwel tot loutere en ongestaafde beweringen gezien geen attest van verlies voorligt en beschikt verder nog over een kopie van de verloren documenten (administratief dossier, map documenten, stukken 4-5). De Raad herinnert eraan dat verzoekers Griekse verblijfsvergunning nog steeds geldig is. De geldigheidsduur van zijn verblijfsvergunning loopt immers nog tot 12 oktober 2026 (zie *supra*).

In de bestreden beslissing verduidelijkt de verwerende partij dat een persoon die internationale bescherming geniet in Griekenland en zijn afgedrukte verblijfsvergunning (het document dat aantoonst dat hij in het bezit is van een geldige verblijfsvergunning) verliest, niet te maken krijgt met de specifieke moeilijkheden waarmee personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en van wie de verblijfsvergunning is verlopen en die naar deze lidstaat moeten terugkeren, worden geconfronteerd. De verwerende partij wijst erop dat het mogelijk is een duplicaat te krijgen als de gedrukte verblijfsvergunning (ADET) verloren is gegaan en geeft ook de te volgen procedure mee: *“Daartoe moet men zich naar een Asielbureau begeven om het verlies van het document aan te geven en een bewijs van verlies te krijgen dat aan de politie moet worden overgelegd. De politie zal de betrokken persoon een kennisgeving overhandigen. Het Asielbureau moet van dit bericht op de hoogte worden gebracht en ongeveer 4 maanden nadat het op de hoogte is gebracht, neemt het een nieuwe beslissing over de afgifte van een verblijfsvergunning. Zodra de beslissing is verkregen, moet een afspraak worden gemaakt met het relevante Politiekantoor om de nieuwe gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen. De procedure is vergelijkbaar met deze voor beschadigde documenten (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>).”*

Hoewel de informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van de specifieke moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben wanneer zij terugkeren, maakt deze objectieve informatie geen melding van soortgelijke problemen waarmee personen worden geconfronteerd die geen gedrukte verblijfsvergunning meer hebben. Zelfs indien verzoeker niet langer in het bezit zou zijn van zijn geprinte verblijfsvergunning, hetgeen niet zonder meer kan worden aangenomen gezien zijn blote beweringen dienaangaande, blijkt hieruit dan ook niet dat hij geconfronteerd zou worden met de moeilijkheden die statushouders ondervinden die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben.

2.3.16. Verzoeker verklaart niet te weten een AMKA en AFM te hebben ontvangen (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 17 en *“bijzondere vragen M-status”*).

Hoe dan ook blijkt uit de objectieve informatie dat personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, zoals verzoeker, automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) krijgen wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen (RSA-rapport, maart 2025, p. 20; *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, september 2024, p. 19-20: *“Statushouders die in of na december 2020 een aanvraag hebben ingediend, zouden in principe dus een AFM moeten hebben.”*). De Raad benadrukt hierbij dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, september 2024, p. 19). Toen verzoeker in Griekenland was, had hij derhalve een fiscaal registratienummer ontvangen waarmee hij toegang had tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning.

Uit de objectieve informatie blijkt dat deze AFM ook geldig blijft zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is. Als de ADET verloopt, wordt het AFM gedeactiveerd totdat de ADET wordt verlengd (RSA-rapport, maart 2025, p. 21: *“the AFM is automatically deactivated upon the expiry of the residence permit and cannot be used until the ADET is renewed”*). Het is de geldigheid van de verblijfsvergunning die belangrijk is, niet het al dan niet kwijt zijn van de gedrukte verblijfsvergunning. Aangezien verzoekers verblijfsvergunning niet verloopt voor 12 oktober 2026, is zijn AFM dus ook geldig tot die datum.

Hetzelfde geldt voor zijn sociale zekerheidsnummer (AMKA). De AMKA wordt pas gedeactiveerd wanneer de verblijfsvergunning verloopt: *“According to the latest JMD F80320/109864/14.12.2023, the Social Security Number (AMKA) is deactivated a day after the residence permit expires”* (AIDA-rapport, juni 2024, p. 248).

Verzoeker toont niet aan dat hij bij terugkeer de procedure om de afgifte van zijn AMKA te bekomen niet zou kunnen voltooien. Hij maakt niet aannemelijk dat hij in geval van terugkeer naar Griekenland geen werk en huisvesting zal kunnen vinden en hij de vereiste documenten niet zal kunnen voorleggen voor het verkrijgen en/of het activeren van een AMKA, zoals bijvoorbeeld door het neerleggen van een werkbeplooi. De Raad herinnert er hierbij aan dat verzoeker geen bijzondere kwetsbaarheid heeft die belangrijke negatieve gevolgen heeft op het vlak van zijn zelfredzaamheid en autonomie en die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden.

Uit de beschikbare landeninformatie blijkt voorts dat verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland en in afwachting van het verkrijgen van zijn AMKA, wanneer hij daartoe de nodige stappen zet, niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: *“If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription”* (UNHCR Greece, *“Living In Greece – Access to healthcare”*, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; en verder *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, september 2024, p. 49-50). Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR, *“Information Guide for Beneficiaries of International Protection”*, beschikbaar op: https://migrant-integration.ec.europa.eu/system/files/2023-10/Information%20Guide%20for%20Beneficiaries%20of%20International%20Protection_Eng.pdf).

Ngo's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, september 2024, p. 50).

Verzoeker toont – rekening houdend met het geheel van voorgaande – niet aan dat hij in geval van terugkeer naar Griekenland en in de mate hij nood heeft aan medische en/of psychologische opvolging – wat tot op heden niet wordt aangetoond –, hij hiervan verstoken zal blijven en hij zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 van het EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging of artikel 4 van het Handvest. De Raad herinnert er hierbij overigens aan dat verzoeker zich niet beroept op een bijzondere mentale of fysieke kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen.

Verzoeker brengt geen concrete en geobjectiveerde elementen bij die hier anders over doen denken.

2.3.17. Zoals in de bestreden beslissing terecht wordt gesteld, volstaat het gegeven dat verzoeker bepaalde moeilijkheden ondervond zoals op het vlak van werkgelegenheid en woonomstandigheden niet om te besluiten dat hij door de onverschilligheid van de Griekse overheden en voor zover hij volledig afhankelijk zou zijn van overheidssteun, buiten zijn wil en persoonlijk keuzes om, is terechtgekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer naar Griekenland.

Het komt aan de begunstigde van internationale bescherming toe om de nodige inspanningen te doen om zich te integreren in de samenleving waar hij internationale bescherming heeft bekomen, door er onder meer werk en huisvesting te zoeken en de taal te leren. Er kan van verzoeker verwacht worden dat hij de nodige procedures doorloopt en geduld uitoefent vooraleer hieromtrent conclusies te trekken. Zulke inspanningen blijken echter niet uit de verklaringen en gedragingen van verzoeker.

Uit de gedragingen van verzoeker blijkt immers dat hij geenszins de intentie had om in Griekenland een duurzaam bestaan op te bouwen en er zijn rechten te doen gelden. Uit het administratief dossier en zijn verklaringen blijkt vooreerst dat hij reeds drie maanden nadat hij er de vluchtelingenstatus verkreeg, en zelfs

exact de dag na het verkrijgen van zijn ADET en reisdocument, Griekenland verliet (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 14 en 'bijkomende vragen M-status Griekenland').

Bovendien blijkt uit zijn verklaringen geenszins dat hij zich tijdens zijn verblijf niet staande heeft kunnen houden in zijn hoedanigheid van erkend vluchteling en dat hij er in omstandigheden leefde strijdig aan artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest.

Niettegenstaande verzoeker verklaarde dat hij in Griekenland moeilijkheden had bij het vinden van werk, slaagde hij er toch in om te voorzien in zijn meest basale levensbehoeften. Zo vond hij werk in een huis bij andere Palestijnen tegen kost en inwoning en had hij ook, zij het op illegale wijze, kortstondig werk in de bouw (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 14-15). Hoewel hij stelt dat deze werkomstandigheden niet ideaal waren omdat hij voor zijn werk in de bouw niet betaald werd, blijkt niet dat hij verdere stappen ondernomen heeft om zijn kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. Hij geeft simpelweg aan dat hij een maand in restaurants of andere 'veilig uitziende' plekken tevergeefs naar werk vroeg en daarnaast niets te hebben geprobeerd of ondernomen. Gevraagd of hij organisaties gecontacteerd heeft die hem konden bijstaan in zijn zoektocht naar werk, geeft hij aan dat hij niet wist dat die organisaties bestaan en dat hij zich nooit tot sociale diensten gericht heeft. Verder geeft hij aan dat hij niet heeft geprobeerd om, op een paar woorden na, Grieks te lezen (*ibid.*, p. 16). Het geheel van deze elementen bevestigt dat verzoeker geen afdoende en geloofwaardige inspanningen heeft geleverd om (legaal) werk te vinden in Griekenland, ondanks dat hij internationale bescherming genoot en in staat werd geacht om, met de nodige inzet, toegang te verkrijgen tot de arbeidsmarkt. Door louter te stellen en herhalen dat hij een job zocht en nergens terecht kon voor hulp en te wijzen op de hoge werkloosheid in Griekenland, tracht hij de verantwoordelijkheid van zich af te schuiven en brengt hij geen elementen aan die nopen tot een andere beoordeling van zijn situatie. Dat hij er alles aan deed om een leven op te bouwen in Griekenland, wordt dan weer tegengesproken door zijn verklaringen en gedragingen gedurende de drie maanden die hij als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland verbleef.

Verzoeker was overigens in staat om huisvesting te vinden. Zo verklaarde hij dat hij in Athene in ruil voor huishoudelijke taken gratis kon slapen in een huis van andere Palestijnen tot aan zijn vertrek en dat zij hem ook eten gaven (*ibid.*, p. 15). Hij geeft weliswaar aan dat de levensomstandigheden zeer slecht waren, maar uit zijn verklaringen blijkt niet dat hij verdere stappen ondernomen heeft om structureel onderdak te verkrijgen. Zijn bewering in zijn verzoekschrift dat hij enorme obstakels ondervond bij het vinden van een woning en daar zelfs de kans niet toe kreeg, daarbij verwijzend naar bureaucratische problemen, discriminatie en de algemene huisvestingscrisis, vindt geen steun in zijn verklaringen, afgelegd tijdens het persoonlijk onderhoud. Zijn betoog in dit verband is dan ook niet dienstig.

Waar hij opwerpt dat hij nergens begeleiding kreeg en er alleen voorstond, stipt de Raad nog aan dat verzoeker in Griekenland beroep deed op een advocaat die hem hielp met het verkrijgen van documenten en dat hij deze zelfstandig vond (*ibid.*, p. 3-4, 19), waaruit blijkt dat hij in staat is om administratieve procedures te doorlopen.

Het feit dat er een einde wordt gesteld aan de materiële opvang voor begunstigten van internationale bescherming moet in samenhang worden bekeken met het feit dat, nadat de beschermingsstatus wordt toegekend, de begunstigten zelf in hun onderhoud moeten voorzien. In het kader van huisvesting en tewerkstelling kan worden verwacht van verzoeker, die er internationale bescherming heeft verkregen, om de nodige procedures te doorlopen en geduld te oefenen vooraleer hij daaromtrent conclusies trekt. Verzoeker maakt niet aannemelijk, gelet ook op de korte tijd die hij er verbleef na de toekenning van internationale bescherming, dat hij niet in de mogelijkheid was om onder meer huisvesting, medische zorgen of tewerkstelling te kunnen krijgen in Griekenland. Het komt hem in dit verband bovendien toe om de middelen die het recht en zijn status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen hij evenwel niet aantoonde. Hij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput.

Nu verzoeker beperkte stappen heeft gezet op het vlak van huisvesting en tewerkstelling, kan hij bezwaarlijk stellen dat hij geen kans maakte op het verkrijgen van een (legale) job of onderdak of toegang tot medische zorgen. Het algemeen betoog in zijn verzoekschrift doet hier geen afbreuk aan. Aangezien geen oprechte intentie kan blijken om een duurzaam bestaan op te bouwen in Griekenland, is het voor verzoeker onmogelijk om conclusies te trekken omtrent de mogelijkheden op vlak van huisvesting, werkgelegenheid, gezondheidszorg of het aanbieden van taalcursussen in Griekenland en slaagt hij er op geen enkele manier in om aan te tonen dat zijn rechten als statushouder er niet werden geëerbiedigd.

2.3.18. Verzoeker, die geen blijk geeft van een bijzondere kwetsbaarheid, toont verder niet aan dat hij niet de nodige zelfredzaamheid heeft om in zijn levensbehoeften te voorzien. De Raad acht verzoeker voldoende autonoom en zelfstandig op zich bij terugkeer naar Griekenland te behelpen. Hij was immers in staat om werk en onderdak te vinden in Griekenland. Ook tijdens zijn verblijf in Turkije vond hij eveneens op zelfstandige wijze accommodatie en regelde hij zelf zijn reis naar Griekenland (*ibid.*, p. 11). Hij vond, zo weze herhaald,

zelfstandig een advocaat in Griekenland die hem hielp bij het verkrijgen van zijn verblijfsdocumenten en waaruit blijkt dat hij in staat is om administratieve procedures te doorlopen. Bij moeilijkheden kon hij, zowel gedurende zijn reisweg als zijn verblijf in Griekenland, steeds zijn netwerk aanspreken voor hulp. Zo kon hij onder meer beroep doen op de financiële hulp van zijn zus, die in België woont met haar man en die de kosten betaalde voor de advocaat die hem hielp met het verkrijgen van documenten in Griekenland alsook de kosten voor zijn vliegticket naar België (*ibid.*, p. 4-9, 14). Ook in België was hij in staat om op zelfstandige wijze werk te vinden via een interim-bureau waar hij op eigen initiatief naartoe ging (*ibid.*, p. 7-8). Hij volgde tevens met succes een theoriecursus voor zijn rijbewijs. Er blijkt dan ook uit niets dat verzoeker in Griekenland geen leven zou kunnen opbouwen.

Los van de vraag of zijn Palestijns netwerk hem momenteel (nogmaals) financieel zou kunnen ondersteunen, stipt de Raad aan dat verzoeker de nodige zelfredzaamheid blijkt te hebben om ook zonder tijdelijke financiële steun in Griekenland te kunnen voorzien in zijn levensonderhoud, minstens liggen er geen overtuigende elementen of stukken voor die wijzen op het tegendeel.

2.3.19. Waar verzoeker wijst op de slechte leefomstandigheden en slechte behandeling door de politie in het vluchtelingenkamp waar hij verbleef tijdens zijn procedure (administratief dossier, notities persoonlijk onderhoud, p. 15), dient in navolging van de commissaris-generaal te worden opgemerkt dat de aangehaalde feiten die hij zou hebben meegemaakt als verzoeker om internationale bescherming in Griekenland zich situeerden op een welbepaalde plaats, gedurende een welbepaalde periode en binnen een welbepaalde context. Verzoeker werd toen nog geen internationale bescherming verleend. De commissaris-generaal oordeelt dan ook terecht dat deze situatie niet zonder meer representatief is voor de kwalificatie en beoordeling van zijn situatie als begunstigde van internationale bescherming nadien, aan wiens status, overeenkomstig het recht van de Unie, diverse rechten en voordelen verbonden zijn.

2.3.20. De Raad wijst er verder op dat het loutere feit dat er in Griekenland sprake is van racisme en discriminatie zoals verzoeker tijdens het persoonlijk onderhoud en in het verzoekschrift aanhaalt, hoe betreurenswaardig ook, op zich niet voldoende is om een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade bij terugkeer naar Griekenland aannemelijk te maken. Vreemdelingen kunnen in Griekenland, net als in andere lidstaten, geconfronteerd worden met discriminatie, racisme of xenofobie maar dit leidt niet tot het besluit dat de Griekse autoriteiten hun verplichtingen ten aanzien van verzoeker niet zullen nakomen of dat dit invloed heeft op de werking van de officiële instanties en de rechtscolleges in Griekenland. Bovendien houdt dit evenmin in dat de Griekse autoriteiten hun verdragsrechtelijke verplichtingen niet nakomen en dat zij niet bij machte zijn om een passende bescherming te bieden aan betrokkene bij situaties van discriminatie, racisme of xenofobie.

Verzoeker haalt in dit verband aan dat hij racisme en vernedering meemaakte. Hij wijst op een incident waarbij drie Grieken op straat tegen hem schreeuwden, hem duwden en wilden slaan en stelt verder vaak verbale agressie van burgers te hebben meegemaakt (*ibid.*, p. 14, 19). Zelfs indien die feiten zich zo voorgedaan hebben als door verzoeker geschetst, zijn deze incidenten, hoe verwerpelijk ook, niet voldoende zwaarwichtig om te concluderen dat hij in zijn hoedanigheid van statushouder niet in de mogelijkheid is om zijn rechten in Griekenland te doen gelden. Evenmin is dit voldoende om te stellen dat verzoeker er onderworpen werd aan menonwaardige behandelingen die de hierboven omschreven bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken. Tot slot stipt de Raad aan dat verzoeker verklaarde met de Griekse autoriteiten, na het verlaten van het vluchtelingenkamp, geen problemen meer gekend te hebben (*ibid.*, p. 15).

Waar verzoeker bij zijn aanvullende nota van 14 november 2025 recente dreigberichten via *WhatsApp* voegt alsook een louter PV-nummer van de Belgische politie zonder meer, wijst de Raad erop dat uit de voor eensluidend verklaarde vertaling van de dreigberichten blijkt dat verzoeker in Griekenland schulden heeft gemaakt bij bepaalde personen, dat de terugbetaling wordt geëist en dat bij gebreke daarvan zal worden overgegaan tot geweld. De Raad stipt aan dat aan de overigens niet-gedateerde bedreigingen niet de minste bewijswaarde kan worden gehecht. Deze worden immers slechts bijgebracht in de vorm van makkelijk te manipuleren afdrucken van *screenshots*. Hoe dan ook dient te worden vastgesteld dat niet kan worden nagegaan wie de persoon achter het profiel zou zijn die verzoeker zou hebben bedreigd. Verder dient te worden opgemerkt dat zulke conversaties en dreigementen eenvoudigweg kunnen zijn in scène gezet of gesolliciteerd, zodat aan de inhoud van zulke conversaties en dreigementen geen bewijskracht kan worden toegekend. Waar verzoeker opwerpt dat hij na het ontvangen van de dreigberichten onmiddellijk getracht heeft bescherming te zoeken bij de Belgische politie en dat hij van de politie te horen kreeg dat ze hem niet konden helpen omdat er geen formele klacht kon worden opgenomen tegen personen in het buitenland, toont hij geenszins aan dat hij bij een eventuele terugkeer naar Griekenland en bij eventuele problemen geen beroep zou kunnen doen op de hulp of bescherming van de bevoegde instanties. Het vermoeden dat verzoekers grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland worden

geëerbiedigd, impliceert dat de daar aanwezige autoriteiten in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden mits hij daartoe de nodige stappen zet.

2.3.21. De Raad stelt vast dat verzoeker geen verweer voert tegen de motieven van de bestreden beslissing over de overige documenten die hij heeft neergelegd, alsook over de overgemaakte opmerkingen bij de notities van het persoonlijk onderhoud zodat de Raad om dezelfde redenen als de commissaris-generaal, die uitvoerig worden toegelicht in de bestreden beslissing, deze stukken en opmerkingen niet in aanmerking neemt als reden waarom zijn verzoek niet niet-ontvankelijk kan worden verklaard.

2.3.22. De verwijzing in het verzoekschrift naar rechtspraak van de Nederlandse Raad van State, die overigens geen precedentwerking heeft, is evenmin van die aard dat zij afbreuk kan doen aan het voorgaande. De appreciatie van de feiten in het licht van de bestaande situatie in Griekenland gebeurt in het kader van een individuele beoordeling van de zaak die voorligt in elk stadium van de asielprocedure. Feiten en elementen eigen aan elk concreet beschermingsverzoek zijn bepalend bij de beoordeling van het dossier. Voormelde analyse van de situatie in Griekenland is gesteund op de informatie zoals aangebracht door beide partijen.

2.3.23. Een algemene verwijzing, zoals in het verzoekschrift, waarbij naar verschillende rapporten met algemene landeninformatie wordt verwezen en naar de moeilijke (levens)omstandigheden voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de gebreken inzake ondersteuning (hetgeen in bovenstaande analyse ook mee in rekening is genomen), volstaat niet om zonder meer aan te tonen dat verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen. Dit dient *in concreto* te worden aangetoond, waartoe verzoeker in gebreke blijft.

2.3.24. Verzoeker toont niet aan dat hij, ook al kan worden aangenomen dat zijn situatie door onzekerheid of een verslechtering van zijn levensomstandigheden gekenmerkt wordt, bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., pt. 91). Hij toont niet aan dat hij persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest. Alles samengenomen toont verzoeker niet aan dat hij ernstige pogingen heeft ondernomen om zijn rechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland te doen gelden.

Gelet op de vaststellingen die in de bestreden beslissing worden gedaan en in acht genomen wat voorafgaat, heeft verzoeker aldus niet *in concreto* aannemelijk gemaakt dat hij zich niet langer zou kunnen beroepen op de bescherming die hem reeds werd toegekend in Griekenland en de rechten die daaruit voortvloeien op een zodanige manier dat hij niet terechtkomt in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie.

Alles samengenomen is de Raad van oordeel dat verzoeker geen elementen heeft aangebracht waaruit blijkt dat van hem niet redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat hij zich beroept op de beschermingsstatus die hem in Griekenland reeds werd toegekend en de rechten die daaruit voortvloeien.

2.3.25. Het vermoeden dat zijn grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, wordt door verzoeker niet weerlegd. Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet op de individuele situatie van verzoeker in de weg staan. Zijn beschermingsverzoek dient bijgevolg op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard.

Een schending van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet blijkt niet.

2.3.26. Aangezien verzoeker internationale bescherming geniet in Griekenland, is er in België geen behoefte aan internationale bescherming. In deze omstandigheden blijkt niet dat verzoeker zich nog dienstig kan beroepen op (een schending van) de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, die betrekking hebben op het beoordelen van de nood aan een internationale beschermingsstatus. Aangezien verzoeker reeds een internationale beschermingsstatus werd toegekend in Griekenland die als toereikend werd beoordeeld, diende de commissaris-generaal niet opnieuw te bepalen of hij nood heeft aan een dergelijke status. De beoordeling of de verzoeker een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico loopt op ernstige schade in zijn land van herkomst, dient slechts te worden gemaakt indien het vermoeden, dat de aan verzoeker toegekende bescherming in Griekenland effectief is, wordt ontkracht. Verzoeker is op dit punt in gebreke gebleven.

2.3.27. Een schending van artikel 4 van het Handvest en van artikel 3 van het EVRM wordt niet aangetoond. De Raad wijst er hierbij bovendien nog op dat de bestreden beslissing op zich geen verwijderingsmaatregel inhoudt.

2.3.28. Uit het voorgaande blijkt dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat de commissaris-generaal op basis van een niet correcte feitenvinding of op kennelijk onredelijke wijze tot de bestreden beslissing is gekomen. De schending van de materiële motiveringsplicht, in het licht van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet kan niet worden aangenomen.

2.3.29. Omtrent de aangevoerde schending van het zorgvuldigheidsbeginsel moet worden vastgesteld dat dit beginsel de commissaris-generaal oplegt zijn beslissingen zorgvuldig voor te bereiden en deze te steunen op een correcte feitenvinding. Uit het administratief dossier blijkt dat verzoeker bij het commissariaat-generaal uitvoerig werd gehoord. Tijdens een persoonlijk onderhoud kreeg hij de mogelijkheid uiteen te zetten waarom artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet in zijn specifieke situatie niet van toepassing is en zijn argumenten kracht bij te zetten, kon hij nieuwe en/of aanvullende stukken neerleggen en heeft hij zich laten bijstaan door zijn advocaat, dit alles in aanwezigheid van een tolk die het Arabisch machtig is. De Raad stelt verder vast dat de commissaris-generaal zich voor het nemen van de bestreden beslissing heeft gesteund op alle gegevens van het administratief dossier en op alle dienstige stukken. Het zorgvuldigheidsbeginsel is bijgevolg niet geschonden.

2.3.30. Waar verzoeker uiterst subsidiair vraagt om de bestreden beslissing te vernietigen, wijst de Raad erop dat hij slechts de bevoegdheid heeft om de beslissingen van de commissaris-generaal houdende een niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat) te vernietigen om redenen vermeld in artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2°, van de Vreemdelingenwet. Zoals blijkt uit wat voorafgaat, toont verzoeker echter niet aan dat er een substantiële onregelmatigheid kleeft aan de bestreden beslissing die door de Raad niet kan worden hersteld, noch toont hij aan dat er essentiële elementen ontbreken die inhouden dat de Raad niet kan komen tot een bevestiging of een hervorming zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen hiertoe te moeten bevelen. Het verzoek tot vernietiging kan bijgevolg niet worden ingewilligd.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op drie december tweeduizend vijftientig door:

V. SERBRUYNS, wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

K. VERKIMPEN, griffier.

De griffier, De voorzitter,

K. VERKIMPEN

V. SERBRUYNS